

905

1829-1831. Έγγραφα της καποδιστριακής περιόδου τα οποία θέτουν το ζήτημα της ίδρυσης διακεκριμένου δικαστηρίου με ακυρωτική δικαιοδοσία ή της παραχώρησης της ακυρωτικής εξουσίας στην κυβέρνηση. Άργος.

Μ. Τουρτόγλου, «Τὰ πρῶτα ἐν Ἑλλάδι ἀκυρωτικά δικαστήρια», *ΕΚΕΙΕΔ* 10-11 (1963-1964) [1966], σ. 13-15 αρ. 1, σ. 17-39 αρ. 3-10 (= Τουρτόγλου, *Μελετήματα*, τ. 1, σ. 153-155 αρ. 1, σ. 157-179 αρ. 3-10).

906

1829-1831. Έγγραφα των δικαστηρίων της καποδιστριακής περιόδου σχετικά με την τήρηση ή μη των επιτοπίων εθίμων. Άνδρος, Λακωνία.

Μ. Τουρτόγλου, «Ἡ δικαιοσύνη εἰς τὴν Μάνην ἐπὶ Καποδίστρια», *ΕΚΕΙΕΔ* 23 (1976), σ. 30-37, αρ. 1-5. (= *Λακωνικαὶ Σπουδαὶ* 4 (1979), σ. 222-229 καὶ Τουρτόγλου, *Μελετήματα*, τ. 1, σ. 294-301).

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΛΗΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ἢ ΜΗ ΤΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΕΘΙΜΩΝ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΤΟΣΟΝ ΕΠΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΟΣΟ ΚΑΙ ΕΠΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ. ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΒΑΙΝΟΥΝ ΣΕ ΓΡΑΠΤΟΥΣ Η ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ
1827, 7 Οκτωβρίου

«... Ἐλήφθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 330 ἀναφορὰ σας τῆς 7 ὀβρίου 1829 εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπεριλαμβάνονται τὰ ἐξῆς ζητήματα.

Ζήτημα I' «Εἰς τὴν Σπάρτην ὑπάρχον ἐγγύριοι συνήθειαι τόσον περὶ τῶν Πολιτικῶν ὑποθέσεων, ὅσον καὶ περὶ τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων, ἀντιβαίνουσαι πολλάκις μὲν εἰς τοὺς γραπτοὺς νόμους, ἐνίοτε δὲ εἰς τοὺς φυσικοὺς π.χ. ἡ συνήθεια, ἥτις ἀπαραιτήτως ὑποχρέωνεν ἓνα Σπαρτιάτην νὰ πράττῃ καὶ χωρὶς ἰδιαίτερας ἔχθρας, ἢ πλεονεκτικῆς αἰτίας, εἰς τὸν παρ' ἄλλου τῆς αὐτῆς φατρίας Σπαρτιάτου ἐπιχειρούμενον καὶ ἐκτελούμενον φόνον κατὰ τινος πολίτου τοῦ ἐναντίου κόμματος, ὁ συμπράκτωρ θεωρεῖται παρ' αὐτοῖς ὡς ἀνεύθυνος, διότι δὲν ἐχρημάτισεν ὁ πρωταίτιος τοῦ ἐγκλήματος».

Ἀπάντησις - Ἡ ἀκρόασις τοιούτων ἐθίμων προξενεῖ φρίκην. Ταῦτα εἶναι διαφθοραὶ καὶ βδελύγματα· ἡ φύσις αὐτὴ τ' ἀποστρέφεται· οὐδὲ ὑπάρχει κανεὶς νόμος ὃχι μόνον ἄγραφος, ἀλλ' οὐδὲ γραπτός, δυνάμενος νὰ ἐπιτάξῃ σιωπὴν εἰς τὸν νόμον τῆς φύσεως.

Ἡ συγκοινωνία ἔχει βάσιν τὴν ἀνθρώπινην φύσιν· ἡ φύσις αὐτὴ συνοικίζουσα τοὺς ἀνθρώπους ὑπαγόρευσε τ' ἀσφαλίστικα μέσα τῆς συγκοινωνίας ἐν γένει καὶ ἐκάστου ἀνθρώπου ἀτομικῶς. Κανεὶς εἰς τὴν συγκοινωνίαν δὲν χάνει τίποτε, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας κερδίζει, ἐνισχύει, κ' ἐξευγενίζει τὰ φυσικὰ δίκαιά του ...